

שמע ישראל ה' אלקינו ה' "אחד"

קונטרס

חודשי יהודי

שיחות ומאמרים

מאת

הגה"צ רבי יעקב מאיר שעכטעד שליט"א

מאמר

"אורייתא וישראל חד"

אידיש

מוצחק מלשוננו הורב

מאמר ל"א

חודש סיון שנת תשפ"ד לפ"ק

תוכן המאמר

- א..... שבועות - חסד עליון ורחמים גדולים
- ב..... "אהבתי אתכם" - דער אויבערשטער האט מיר ליב!
- ג..... אוועקגע'חלש'ט ביי 'הבדלה'...
- ד..... גיי דערצייל עס פאר קלינטאנ'ס טאטע...
- ו..... דער אויבערשטער זאגט - 'מיר זענען איינס ממש'!
- ז..... וואס האט דער אויבערשטער אז מיר היטן די תורה?
- ט..... פאר יעדעס פרישה מן החטא - טאנצן פאר שמחה!
- י..... אט געפינט מען זיך אין קודש הקדשים!
- יא..... געלערנט גמרא נאך פאר בריאת העולם
- יג..... זיך זעלבסט פארקויפט מיט דער תורה!
- יד..... געווען א 'חד בדרא'!
- טו..... דאס שווארץ-אפל פון אויג
- טז..... 'אבי זיי געזונט'
- יח..... להחזיק מעמד בתוך ההסתר פנים
- כ..... א טייל פון דעם אויבערשט'נס מלכות זעלבסט
- כא..... אמונה - הכלי לקבלת התורה ולכל האורות
- כב..... פארוואס איז זיך אונז געקומען אזא גאולה?

חלק מהוצאות נתנדב

לע"נ שר הצדקות והחסד

הרה"ח ר' חיים דוב (בער) ע"ה ב"ר חנני יו"ט הי"ו

(מייזעלס)

עמודי התווך

בס"ד

ברכת השיר והשבח לכבוד הני נדיבים בעם, אנשי חיל יראי אלקים, שנדבה לבם הטוב, להיות חבר ושותף מידי חודש בחודשו במפעל הקדוש כזה, להרביץ תורה ויראה טהורה בקרב עם סגולה

ה"ה

מוה"ר ישכר דוב קויפמאן הי"ו

מוה"ר יוסף מרדכי כהנא הי"ו

מוה"ר חיים נאה הי"ו

מוה"ר צבי קליין הי"ו

מוה"ר אברהם שמעון קויפמאן הי"ו

מוה"ר שלמה פּעדער הי"ו

מוה"ר יוסף בנציון שווארטץ הי"ו

מוה"ר מאיר מרדכי בערקאוויטש הי"ו

ויה"ר מן קדם אבוהון דבשמיא, דזכות זה יעמוד להם ולזרעם עד עולם, עם רוב תענוג ונחת דקדושה כל הימים

מאמד ל"א

אודייטא וישראל חד

הכנה לחג השבועות תשס"ז לפ"ק

שבועות - חסד עליון ורחמים גדולים

כ'בין זיך מתנצל אביסל, איך בין נישט אזוי בקו (הבריאות), אבער דער אויבערשטער זאל העלפן אז בזכות הקהל זאל איך קענען ארויסרעדן דיבורים וועלכע פאָסן פאר דעם טאג.

די זאך איז א דבר נפלא ונורא מאד, עס איז א סוד - א מורא'דיגע סוד, לעתיד וועט מען עס פארשטיין, עס איז דאך א דבר נפלא וואס איז נאך קיינמאל נישט געווען און וועט שוין קיינמאל נישט זיין; דער אויבערשטער האט כורת געווען א ברית מיט אונז, אז דער גילוי אין אלע עולמות, [עס זענען דאך דא עולמות 'לאין קץ ולאין תכלית!'] - אזוי שטייט דער לשון אין זוהר הקדוש^[א], און דער גילוי אלקות - דער 'יתגדל ויתקדש שמייה רבא' - פון אלע עולמות, וואס "עין לא ראתה אלקים זולתך יעשה למחפה לו"^[ב], אט דאס איז א 'ברית כרותה' פונעם אויבערשטן - אז דאס וועט ווערן נאר מיט אונז!

נאר מיט אונז!

ווי מיר קוקן אויס - 'בשר ודם'; אבער מיר זענען דאס די "זרע יעקב אשר בחר!"

אט דער טאג איז אזא טאג וואס דער אויבערשטער האט זיך משך געווען מיט אונז! דער שידוך איז שוין געווען פון לאנג, 'ישראל

א. עיין תיקוני זוהר דף יד ע"ב.

ב. ישעי' סד, ג'.

עלה במחשבה תחילה^[ג], אבער דער טאג אין וואס עס איז ארויסגעגאנגען בפועל, דאס איז דער יום-טוב שבועות!

דער רבי זאגט^[ד]: 'שבועות איז א שכל גדול וגבוה מאד, שהוא חסד עליון ורחמים גדולים'^[ה].

"אהבתי אתכם" - דער אויבערשטער האט מיר ליב!

דאס איז דאך אזא מין זכות; עס זענען דא אזויפיל נבראים אויף דער וועלט, אזויפיל נבראים אויף דער וועלט, 'דומם צומח חי מדבר', און מיר זענען דאס דער 'עם הנבחר' - דאס איז דאך א 'שמחה מאד'!

דאס איז דאך א געוואלדיגער חידוש - א חידוש נפלא - דער אויבערשטער האט בוחר געווען אין אונז! "אין אונז" - איז דער פשט

ג. בראשית רבה פ"א ד'.

ד. ליקוטי מוהר"ן תורה נ"ו, וז"ל: וזה בחינת שבועות. כי שבועות הוא בחינת שכל גדול וגבוה מאוד, שהוא חסד עליון ורחמים גדולים.

ה. עיין אוסף אמרים (תורה מאמר תשיעי) שרוב המאמר מיוסד לבאר דברי רביז"ל הללו, וז"ל באמצע: באותה תורה דורש רבינו את הפסוק המדבר בנבואה העתידה על הפלא הגדול של "וגר זאב עם כבש ונמר עם גדי ירבץ" (ישעי' יא, ו). והפלא הגדול שבנבואת הנביא הוא: כי הרי הזאב הוא אכזר גדול במיוחד על הכבש, והנמר הוא אכזר גדול על הגדי. והנביא מתנבא שלעתיד לבא יגור הזאב עם הכבש, והנמר והגדי ירבצו יחדיו, וכן יהיה עם עוד בעלי חיים אשר היום הם אכזרים זה לזה.

והשאלה הנשאלת, כיצד יתכן דבר כזה, שישכנו שני הפכים יחדיו - על זה מסיים הפסוק: "כי מלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים" - שתתרבה כל כך הדעת וירבו ההשגות אלקות בעולם כמים הרבים המכסים את הים, ועל ידי שתתפשט כל כך דעת בעולם, תחדור הרחמנות אפילו בקרב אותם בעלי חיים שהם האכזרים ביותר.

נמצא שכאשר יש דעת אין אכזריות, כי דעת הוא ההיפך מזה. ורבינו מביא פסוק נוסף: "כעס בחיק כסילים ינוח" (קהלת ז' ט) - הרי לנו שהכעס והאכזריות שייכים לכסילים - אשר הם היפך הדעת, ואילו הבעלי דעת האמיתיים מושללים מן האכזריות.

וזה הביאור והקשר שבדברי רבינו - דייקא משום ששבועות הוא 'שכל גדול ודעת עליון', לכן מושפע ממנו גם 'חסד עליון ורחמים גדולים' - שהיו נראים שהם שני דברים נפרדים, אבל באמת ענין אחד הוא, שדבר פשוט הוא - שכפי גודל הדעת כן גודל הרחמנות.

- מיט יעדן איינעם פון אונז! יעדער איינער איז חשוב ווי אלע, יעדער איינער!

דער "אַהֲבָתִי אֶתְכֶם אָמַר ה'" [1] - דאס גייט אויף יעדן איד אַוואו ער געפינט זיך! אויף יעדן איינעם!

יעדער איינער קען ווערן א שותף להקב"ה במעשה בראשית!

דער גילוי השלם פון דער זיו השכינה - וואס דאס איז דאך דער גאנצער תענוג וואס איז דא בנמצא - אט דאס וועט ווערן נאר דורך אונז! פון יעדער מעשה, פון יעדן דיבור, פון יעדער מחשבה - נאר דורך אונז - ועל כל אחד ואחד מאתנו!

דער זוהר הקדוש זאגט [2]: 'ווען מען זאל וויסן ווי ווייט דער אויבערשטער האט ליב אידן; ווען א איד וואלט געוואוסט ווי ווייט דער אויבערשטער האט אים ליב, וואלט ער געברומט א גאנצן טאג צום אויבערשטן אזוי ווי די לייבן!'

ווען מען ווייסט ווען ווי ווייט דער אויבערשטער האט ליב יעדן איינעם, וואלט מען געהאלטן אין איין ברומען צום אויבערשטן - 'דער אויבערשטער האט מיר ליב! דער אויבערשטער האט מיר ליב! איך בין א איד!' - עס איז אן אנדער זאך אינגאנצן, עס איז דאך א מורא'דיגע זאך!

אזעקגע'חלש'ט ביי 'הבדלה'...

דער 'המבדיל בין קדש לחול בין ישראל לעמים' איז דאך אראפ 'מסיני!' נאר 'מסיני' קען מען משיג זיין אזא זאך - מיט די אמונה הקדושה! [3]

ג. מלאכי א', ב'.

ז. פר' שמות דף ה' ע"ב, וז"ל: א"ר יהודה, אלמלי הוּו ידעין בני נשא רחמותא דרחים קודשא בריך הוא לישראל, הוּו שאגין ככפיריא למרדף אבתריה.

ח. עיין דרך כוכב (תורה א' שיעור ו) וז"ל מורינו שליט"א: כפי שראיתי מבעל הבית-לחם-יהודה שמביא ש'עץ-החיים' ועץ-הדעת שהוא 'עץ-המות' הם שני אילנות נאים נחמדים ונפלאים

דאכט זיך, מען דערציילט, רבי צדוק פון לובלין ווען ער פלעגט זאגן ביי הבדלה דעם "המבדיל בין קודש לחול בין אור לחושך בין ישראל לעמים", פלעגט ער חלש'ן... ער פלעגט חלש'ן פון התפעלות פון אזא מורא'דיגע זאך!

ווען מען זאל דאס וויסן, איז עס גאר אַן אנדער זאך אינגאנצן, מען פילט אַן אנדער זאך אינגאנצן!

גיי דערצייל עס פאר קלינטאנ'ס טאטע...

עס האט מיר דערציילט א איד יענע וואך; עס איז דא א געוויסער איד, א חשוב'ער איד אין רוסלאנד, ער איז נישט קיין רוסישער, אבער ער טוט אויף גאר אסאך אין רוסלאנד.

האט ער זיך געטראפן מיט דעם פרעזידענט פון אמעריקע, "קלינטאן". איז איינער צוגעקומען צו דעם איד'ס טאטע און אים געוויזן דעם בילד ווי אזוי ער זיצט מיט דעם קלינטאן.

זאגט ער: "גיי דערצייל עס פאר קלינטאנ'ס טאטע. וואס איז עס 'מיינ' יחוס? עס איז דאך 'זיין' יחוס; פאר קלינטאן איז א יחוס אז ער האט גערעדט מיט א איד. צו רעדן מיט אים איז גארנישט קיין יחוס; עס איז דען א יחוס?!".

א איד דארף האבן אין זיך די אמונה, מען דארף גלויבן אין בורא עולם, מען דארף גלויבן אין דער תורה הקדושה, מען דארף גלויבן אין זיך, מען דארף גלויבן אין דעם 'טוב' פון יעדן איד ממש! און

עד למאד, ושניהם נטועים בערגה אחת ונראים שוים זה לזה בצורה ובמראה ובמידה, עד שאי אפשר בשום פנים ואופן לדעת איזה מהם הוא עץ-החיים ואיזה מהם עץ-המות, ע"כ – 'זה לעומת זה' גדול כך כך קיים בעולם-הזה, והעלמה גדולה כזאת יש בעולם. לסיבה זו מברכים אנו ברכה מיוחדת "המבדיל בין קודש לחול, בין אור לחושך, בין ישראל לעמים, בין יום השביעי לששת ימי המעשה" – כי מעצמנו לא היינו יודעים בשום-אופן מהו קודש ומהו חול, והוא רק הלכה-למשה-מסיני, כי רק על ידו יודעים אנו מהו קודש ומהו חול, מהו אור ומהו חושך.

מען דארף זיין מקושר מיט דעם טוב - מיט דעם חן של אמת, מיט דער צדקה, מיט דעם חסד, מיט דער אמונה, מיט דעם תמימות, מיט דער שמירת הברית - פון יעדן איינעם, אט דאס איז א מורא'דיגע שלימות.

"וַיַּחַן שָׁם יִשְׂרָאֵל נֶגַד הָהָר" [ט] - 'כַּאִישׁ אֶחָד, בְּלֵב אֶחָד!' [ז] אזא מין התקשרות איז געווען פון איינעם צום צווייטן - 'כַּאִישׁ אֶחָד!' דאס איז א גרויסער רכוש, א מורא'דיגן רכוש! [א].

דער בעל דבר רעדט איין אז מען איז זייער קלוג דורכדעם וואס מען זעט דער חסרון פון 'דעם', פון 'ענעם'. וואס האט מען פון דעם אז מען טרעפט נאר אויף אלעמען חסרונות?! אונזער גליק איז, ווען א מענטש האט ליב א 'יהא שמיה רבא' פון א איד, דאן האט ער דאס געענטפערט ממש - ער אליין! אז ער האט ליב א 'שמירת עינים' פון א איד, האט ער אליין דעם שמירת עינים! [ב].

ט. שמות יט ב'.

י. רש"י שם.

יא. עיין ליקוטי הלכות הל' נזיקין ה"ד, אות י"א: בכל אחד מישראל יש בחינת נקודה טובה מה שאין בחברו, כמו שמבואר במקום אחר, וזאת הנקודה טובה שיש בכל אחד היא בחינת צינור וכלי שהצדיק ממשיך על ידו השגות אלקות. ועל כן לא היה אפשר לקבל את התורה כי אם כשהיו ששים רבוא יחד. וזה בחינת 'ומתלמידי יותר מכולם'. וזה בחינת 'העמידו תלמידים הרבה'. והעיקר שיהיה ביניהם אהבה ואחדות, בחינת אהבת החברים, שעיקר קבלת התורה היה על ידי זה, כמו שכתוב, 'ויחן שם ישראל' וכו'. ופירש רש"י, כולם כאיש אחד וכו'. ועיקר האהבה, על ידי השערות הנ"ל, על ידי שאין מסתכלין על הרע שבחבירו רק משתדלין בכל כוחו למצוא בו טוב, אפילו אם נדמה לו שרעתו רבה אף על פי כן יחפש וימצא בו שערות טובות על כל פנים כנ"ל.

יב. עיין תולדות יעקב יוסף פר' בראשית אות א': ביאור פסוק, ה' עוז לעמו יתן (תהלים כט, יא). קשה, איך אפשר לקיים כל אחד תרי"ג מצות התורה? ומשני, ה' יברך את עמו בשלום, וזה מקיים מצוה א', וזה א' נחשב וכו', עכ"ל. גם עיין ישמח ישראל פר' משפטים: דאיתא בספרים הקדושים, איך אפשר לכל אחד מישראל לקיים כל התרי"ג מצות והלא כמה מצות הם רק לכהנים וללויים, וגם כמה מצוות אשר לאו כל אדם זוכה שיוכל לקיים אותם, כמו פו"ר, אכן ע"י אהבת רעים ממש בגופו ונפשו ממילא כל התרי"ג מצות הנעשים ע"י כלל ישראל על שם אחיהם יקראו, על כל אחד ואחד יקרא בשם מקיים כל המצות, כי כל

אזא אחדות איז דא אין אלעמען - מיר זענען 'כאיש אחד' ממש!

דער אויבערשטער זאגט - 'מיר זענען איינס ממש!'

איך זאג אלעמאל, עס שטייט אין 'עבודת ישראל'^[יג]; אין דעם טאג (- ה' סיון) וואס "וַיִּשְׁלַח אֶת נְעָרֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל, וַיַּעֲלוּ עֵלֶיךָ, וַיִּזְבְּחוּ זִבְחִים שְׁלָמִים לַה' פָּרִים"^[יד] און מען האט דאס מקריב געווען, האט משה רבינו דעמאלס גענומען אלע בלוט און געשפריצט, האלב אויפן מזבח, און האלב האט ער געשפריצט 'על העם', און ער האט געזאגט, "הֲנֵה דַם הַבְּרִית אֲשֶׁר כָּרַת ה' עִמָּכֶם" - איר זענט יעצט פארבינדן מיטן אויבערשטן דורך די 'קבלת התורה' וואס וועט זיין מארגן, 'לעולמי עד ולנצח נצחים!'

אוודאי, דער קשר (- בין ישראל לאביהם שבשמים) איז שוין אלט (- קודם הבריאה); אזוי ווי מען זעט אין 'סיפורי מעשיות'^[טו] ווי דער רבי רעדט אלעמאל וואס עס קאכט זיך אלץ איבער אויף דעם אלטן קשר - ביז עס ווערט נתגלה דער קשר הנפלא.

זאגט ער, רש"י זאגט: 'חצי הדם זרק על המזבח, וחצי על העם. מי חלקו?' - ווער האט עס צעטיילט פונקט אויף 'חצי'? א מענטש קען

ישראל המה בחי' קומת אדה"ר וממש לגוף אחד יחשב, אם אין ביניהם דבר חוצץ לעשות פירוד ביניהם, עכ"ל, עייעו"ש.

יג. פרשת משפטים, וז"ל ש: ויקח משה חצי הדם וישם באגנות וגו'. ופירש רש"י, מי חלקו? בא מלאך וחלקו. ולכאורה תמוה דמאי ענין החלוקה דייקא לחצאין? ומאי נפקא מינה אם יהיה איזה חלק מרובה מחבירו עד שהיה צריך המלאך לבא ולחלקו? וי"ל לפי דרכינו לעיל בפרשת יתרו עי"ש. ולפי שהמעשה הזאת היה בחמשה בסיון, במזל תאומים, אשר נדבקו בני ישראל עם ה' כתאומי צביה. ומבשרי אחזה אלוה, כמו יחוד למטה בין אהבת אוהבים שנאמר עליהם כי הם נפש אחד ודם אחד. וכן היה הרמז כאן על גודל אהבה כי חשוב בעיני השי"ת חצי הדם אשר זרק על העם כמו החצי אשר זרק על המזבח. וזה בא מלאך וחלקו להורות בסוד לא הוא גדול ממנה ולא היא גדולה ממנו והבן.

יד. שמות כד, ה'.

טו. עיין שם מעשה ב', ומעשה י'.

דאך דאס נישט צעטיילן אויף 'חציל' פונקט? זאגט רש"י: 'בא מלאך וחלקו' - א מלאך פון הימל האט עס צעטיילט האלב אויף האלב, "חציל זרק על העם, וחציל על המזבח".

זאגט דער קאזניצער מגיד, אן 'אוהב' מיט א 'נאהב', אויב איינער האלט זיך גרעסער פון דעם צווייטן, פעלט עס אין דער אהבה. קומט אויס, ביי יעדן איינעם דארף דער צווייטער זיין ביי אים אזוי חשוב ווי זיך אליין, און דער צווייטער דארף אויך האלטן פון אים, אט דאס איז דער שלימות האהבה.

זאגט ער, דער אויבערשטער האט געזאגט פאר די אידן - 'איך מיט אייך - מיר זענען איינס! מיר זענען 'דם אחד ונפש אחד!' - אזוי ברענגט ער אראפ אין פרשת משפטים.

אזא מין קשר האבן מיר מיט השי"ת!

דאס איז דאך א מורא'דיגע זאך, א שרעקליכע זאך - 'חציל-חציל' מיטן אויבערשטן - דאס איז דאך שרעקליך אין דער וועלט!

וואס האט דער אויבערשטער אז מיר היטן די תורה?

איך האב געקלערט אמאל, אפשר איז דאס א הסבר, עס ווערט געברענגט אין ספרים^[טז], עס איז דא א פסוק אין איוב^[יז], די חברים פון איוב האבן אים זאגט: "אם צדקת - מה תתן לו?" - וואס טוסטו אויף פארן אויבערשטן אז דו ביסט א צדיק? דער אויבערשטער איז ממילא דער זעלבער, סיי אויב מען דינט אים יא, סיי אויב מען דינט אים נישט.

לכאורה, דא איז דא א תורה הקדושה וואס דער אויבערשטער בעט זיך ברחמים מרובים - 'האלט זיך אין איר, גייט נישט אוועק,

טז. עיין בשל"ה הקדוש - תולדות אדם, שער הגדול, באריכות נפלא; באר מים חיים פר' יתרו סוף אות א'; מחשבות חרוץ (לר"צ מלובלין) אות ט', ועוד.

האט רחמנות, האלט זיך אין מיר, פאלגט מיר! - ער בעט זיך ברחמים מרובים, ווי מען זאגט - 'עס איז סכנת נפשות - מען מוז זיין דבוק אין אויבערשטן?!' (- ולכאורה מה יש לו ית' בזה שאנו מקיימין תורתיו ומצוותיו?).

נאר איך האב געקלערט, ביים אויבערשטן איז דא צוויי זאכן, עס איז דא 'עצמותו יתברך' וואס דאס איז נישט שייך צו משיג זיין בשום אופן שבעולם. אפילו דער ווארט "אין-סוף" איז אויך אָן אויסגעבארגטע ווארט אויף דעם אויבערשטן כביכול. אבער נאכדעם איז דא דער 'גילוי השם' אין די עולמות; עס איז דא א גילוי וואס רופט זיך, שד"י, צבאו"ת, הוי"ה - דאס איז אלץ מורא'דיגע גילויים פון זיו השכינה, וואס אט די גילויים זענען אויך 'אין סוף ואין תכלית' ממש.

איז ממילא, מצד 'עצמותו יתברך' דארף ער טאקע נישט קיינעם האבן, אבער מצד דער גילוי אין די אלע עולמות - אז עס זאל ווערן "וַיִּמְלֵא כְבוֹדוֹ אֶת כָּל הָאָרֶץ"^[ח] אפילו אין דעם גשמיות'דיגן וועלט - און כל שכן אין אלע וועלטן, אט דער שלימות הגילוי, אט דער שלימות זיו השכינה - וואס דאס איז דער גרעסטער תענוג וואס איז נאר דא במציאות - דאס וועט נישט זיין נאר דורך אידן!^[ט]

אוודאי, דער אויבערשטער איז "זורע צדקות", אלץ ווערט געטון דורך דעם אויבערשטן; אבער אָן אונז - נישט! דער אויבערשטער

יח. תהלים עב, י"ט.

יט. עיין ליקוטי מוהר"ן סי' רי"ט: המלכות אין לה מצד עצמה כלום, כי אם על ידי העולם נתגלה מידת המלכות, כי אין מלך בלא עם', נמצא שמידת המלכות שהיא בחינת יראה, היא בחינת עוני והכנעה. ועל כן בשעת מתן תורה שרצה השם יתברך לגלות מלכותו ויראתו, הכניע את עצמו השם יתברך לישראל כביכול, וביקש מהם שיקבלו מלכותו והבטיח להם כמה הבטחות, כמו שכתוב (שמות יט): "ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש" וכו', שכל אלו ההבטחות הם בחינת הכנעה, וכל זה היה בשביל לגלות מלכותו ויראתו כמו שכתוב (שם ט): "ובעבור תהיה יראתו על פניכם" וכו', כי כל זה היה בשביל היראה שהיא בחינת מלכות כנ"ל, כי השם יתברך מקטין את עצמו בשביל לגלות מלכותו כנ"ל. גם עיין ליקוטי הלכות הל' ברכת השחר ה"ג, אות ל"ב-ל"ט.

זאגט, 'אָן מיר - נישט, און אָן אייך - נישט; מיר זענען די זעלבע, די זעלבע ממש, עס איז תלוי אין אייך!'^[ב].

אט דאס איז דער גאנצער פתרון הבריאה; די וועלט פארשטייט דאך נישט, וואס איז דער פתרון פון דער בריאה? מען ווערט געבוירן און מען שטארבט און מען גייט ווייטער, וואס איז דער פתרון הבריאה? **דער פתרון הבריאה איז - להגדיל כבוד ה', אט דאס איז דער פתרון!**

עס וועט זיך אויספירן אזא "עין לא ראתה אלקים זולתך יעשה למחכה לו", די וועלט וועט ווערן די גרעסטע גילויים, די וועלט וועט זיין 'נצחית!' עס איז דאך דא 'נצחיות'. די וועלט יעצט איז טאקע נאר אַן 'עולם עובר', אבער מען בויעט אויף מיט דעם 'נצחיות'; איז אט דאס איז תלוי נאר אין אונז, נאר אין אונז! **וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בָּה'** **אַלְקֵיכֶם חַיִּים כְּלַכֶּם הַיּוֹם**^[כא]; אָן אונז איז עס ממש נישטא, בשום אופן נישט!

פאר יעדעס פרישה מן החטא - טאנצן פאר שמחה!

דערפאר איז יעדער איד חשוב ביים אויבערשטן, און יעדער קרעכץ פון א איד, יעדע מצוה פון א איד, יעדעס פרישה פון א חטא פון א איד, עס איז מופלא'דיג אין דער וועלט! ווען מען ווייסט דאס וואלט מען געטאנצט פאר שמחה פאר יעדע יראת חטא - וואספארא נחת רוח מען טוט מיט דעם פארן אויבערשטן - און אין דער גאנצער בריאה!

כ. עיין ליקוטי הלכות הל' נדרים ה"ד, אות י"ד: לפי גדולת ה' יתברך אין שייך אצלו כלל לקבל נחת רוח ממעשה האדם אפילו אם היה הצדיק הגדול, רק שבאמת אי אפשר לנו להשיג זאת. ומאחר שבאמת ה' יתברך מקבל תענוג ושעשועים ממעשה בני אדם התחתונים דייקא, כי דייקא בשבילם נברא הכל, כי זה עיקר שעשועיו כשמתקשר עלמא תתאה בעלמא עלאה שזה נעשה על ידי בן אדם דייקא, על כן כל מה שהמדריגה יותר נמוכה, כשעולה איזה נחת רוח לפניו יתברך משם, זה עיקר שעשועיו ותענוגיו יתברך.

כא. דברים ד', ד'.

אט דאס איז דער 'האי יומא' - דער הייליגער טאג; דאס איז אזא טאג וואס עס איז נישטא קיין גבול צו דער שמחה וואס א איד דארף האבן אין דעם טאג!

היינט איז דא א מורא'דיגע הסתר פנים; דערפאר, היינט קויפט מען איין אלע גוטע זאכן נאר מיט אמונה; 'בא חבקוק והעמידן על אחת' [כב] - 'וְצַדִּיק בְּאֱמוּנָתוֹ יַחֲיה' [כג]. רש"י זאגט דארט מפורש, דאס גייט אויף דער לעצטער צייט (- עיקבטא דמשיחא). אלץ קויפט מען היינט איין מיט אמונה.

אט געפינט מען זיך אין קודש הקדשים!

דאס עצם אמונה אין דעם קדושת היום פון שבועות איז א תיקון און א ריוח נפלא מאוד - דאס עצם זיין אין דעם טאג!

אין "ליקוטי הלכות" ברענגט ער אסאך מאל, עס שטייט אויך אין נאך ספרים, די בריאה שטעלט זיך אויס - 'עולם' 'שְׁנָה' 'נפש' [כד]. 'עולם' דאס איז 'מקום', 'שְׁנָה' דאס איז 'זמן', 'נפש' דאס איז דער 'אדם' וואס געפינט זיך אין דעם זמן.

איז דער "וימלא כבודו את כל הארץ" דארף זיין, סיי אין מקום, סיי אין זמן, סיי אין נפש. די נקודה פון 'נפש' איז; עס ווערט געברענגט, אידן זענען דאך צוגעקומען צו אזעלכע גרויסע מדריגות אין די ניין און פערציג טעג; דאס אלץ איז געווען בהשפעת משה, ווייל ער איז געווען די נקודה פון 'נפש' (בשרשו) - אלע נפשות זענען מקבל פון אים. דער 'צדיק' - ער איז די נקודה פון 'נפש' [כה].

כב. מכות כד ע"א.

כג. חבקוק ב', ד'.

כד. ספר היצירה פ"ו.

כה. עיין ליקוטי הלכות הל' נזיקין ה"ד, אות ט"ז: הכלל, שמ"ט ימי הספירה הם בחינת ארבעים, מ"ט שערי בינה שאז יוצאים ממ"ט שערי טומאה ונכנסין במ"ט שערי קדושה

נאכדעם איז דא די נקודה פון 'מקום' - דאס איז דער בית המקדש. [בימי הגלות איז דאס די בתי כנסיות ובתי מדרשות, וואס דעריבער איז מען דאך שטארק מזהיר אז מען זאל נישט רעדן קיין דברים בטלים אין שול כדי מען זאל וויסן אז דאס איז א בית מקדש מעט, און שכינתא בגלותא]. אט דאס איז דער ענין פון 'מקום'.

די נקודה פון 'זמן' - דאס איז די שבתות וימים טובים, אט דאס איז דער ענין פון זמן.

קומט אויס, אז מען געפינט זיך אין שבועות, דארף מען וויסן, בבחינת 'זמן' געפינט מען זיך אין 'קודש הקדשים'!

מיר געפינען זיך יעצט אין א געוואלדיגער זמן; מיט דער עצם אמונה וואס מען האט אין דעם, ווערט מען געוואלדיג נתעלה [כ"א].

געלערנט גמרא נאך פאר בריאת העולם

אז מען ווייסט די גרויסקייט דערפון - איז ברוך השם! מיר האבן דאך נישט היינט קיין בית המקדש, אבער מיר האבן די תורה הקדושה - ברוך השם, דאס איז דאך א זאך, דאס איז די זעלבע תורה 'שניתנה מסיני', מיט אזא לבוש, מיט אזא לבוש.

עס שטייט [כ"א]: "על הגאולה ועל התמורה (וכו) וזאת התעודה". אין תורה שבכתב איז דאך מרומז הויכע ענינים. זאגט דער "זוהר

כידוע, וכל זה בכוחו של הצדיק הדור האמיתי, שהוא בחינת משה רבינו שהוציאנו ממצרים וטיהר אותנו מזהמתם וטומאתם בכל מ"ט ימי הספירה ונתן לנו את התורה ביום החמישים הקדוש שהוא חג השבועות הנורא והנשגב מאד. וזה נעשה בכל דור ודור על ידי הצדיק האמת.

כו. עיין אמרי אמת - ימים ראשונים של פסח: אאז"ל (- שפת אמת) אמר על הפסוק "והיה אמונת עתיך חוסן ישועות", שכפי מה שהאדם מאמין בעתים ובזמנים המקודשים - כך הם חוסן ישועות.

כו. רות ד', ז'.

חדש" [כח]: "התעודה" - דאס איז תלמוד ירושלמי, "ועל התמורה" - דאס איז תלמוד בבלי. פארוואס רופט זיך עס 'על התמורה'? ווייל די נשמות פון די תנאים און אמוראים - נאך איידער עס איז באשאפן געווארן די וועלט - האבן זיי זיך שוין מפלפל געווען מיט די פלפולים פון דער גמרא. נאר וואס דען, דעמאלס איז עס געווען אויף לשון הקודש, אבער אין בבל האבן זיי זיך מפלפל געווען אויף לשון תרגום. דערפאר הייסט עס 'התמורה'.

דאס הייסט, 'נשמות ישראל' האבן שוין מקבל געווען די תורה נאך גאר גאר לאנג צוריק. און דאס אלץ האט משה רבינו געלערנט מסיני, מען האט אים דאך געוויזן דעם ש"ס 'כמו שהוא' - ווי אזוי עס דארף אויסקוקן [כט].

דאס איז דאך א מורא'דיגער זכות, דער אויבערשטער האט גענומען אזא הויכע זאך וואס איז באשאפן געווארן אלפים שנה קודם הבריאה [ל]. עס שטייט אין זוהר [לא]: **"מִפְּנֵי שִׁיבָה תְּקוּם"** [לב] - הויב דיר אויף פארן ספר תורה, ווייל עס איז "שיבה" - עס איז באשאפן געווארן צוויי טויזנט יאר פאר דער בריאה. און עס איז אראפגעקומען פון אזא הויכער פלאץ - דאס איז דאך אזא חכמה נפלאה, און אין יעדן עולם נידריגער איז עס מצומצם געווארן קלענער, קלענער, קלענער, ביז עס איז אראפגעקומען פאר אונז, סמוך לדעת אנוש, סמוך - נישט אינגאנצן, נאר סמוך, אביסל איידעלער, אביסל העכער ווי דעם דעת אנוש.

כח. ח"ב מגילת רות מט ע"ב.

כט. ירושלמי פאה פ"ב ה"ד.

ל. ב"ר פ"ח ב'.

לא. פר' קדושים פ"ז ע"ב.

לב. ויקרא יט ל"ב.

מיט דעם ווערט מען מקושר ממש צו דער תורה הקדושה אליין ווי עס קוקט אויס אין שורש; "אורייתא מחכמה עילאה נפקת"^[ג].

זיך זעלבסט פארקויפט מיט דער תורה!

מען דארף וויסן, "אם לא בריתי, יומם וְלילה חקות שמים וְארץ לא שמתִי"^[ד]. איז דער פשט, דאס עסק התורה וואס מען זיצט און מען לערנט, וואס נאר מען לערנט - חומש-רש"י, משניות - וואס נאר מען זיצט און מען לערנט, 'בלא זה' איז 'חוקות שמים וארץ לא שמתִי', איך דארף עס נישט, ווייל נאר דאס איז מקשר דער וועלט מיט אלע וועלטן!

פאר דעם מענטש איז עס אויך א סגולה נפלאה מאד; דער זוהר הקדוש זאגט: "מאן דאחיד באורייתא - אחיד בקודשא בריך הוא" - אז מען לערנט, איז מען אחיד אין דעם אויבערשטן! פשוט, אז מען לערנט גמרא מיט תוספות, חומש מיט רש"י, שולחן ערוך, וואס מען לערנט נאר, איז מען אחיד אין דעם אויבערשטן אליין!

דאס איז דאך א מורא'דיגע זאך; ווייל לכאורה ווי קען א מענטש זיין 'אחיד' אין דעם אויבערשטן? נאר, דורך די תורה וואס איז אונז מקשר צו השי"ת - אט דאס איז דער אויבערשטער וואס ליגט אין דעם^[ה].

ג. זוהר ח"ב פה ע"א.

ד. ירמיה לג, כ"ה.

ה. עיין מואר עינים פר' נשא: והנה כתיב 'ולדבקה בו', ודרשו רז"ל, איך אפשר לדבקה בהשם יתברך והלא אש אוכלה הוא? וכתיב בזה"ק, אשא אכלא כל אשין דעלמא, ואם כן איך אפשר לבשר ודם לדבק באלהי כזה? אלא הדבק במידותיו, מה הוא רחום אף אתה רחום וכו'. וצריך להבין, מה תירץ לו על קושייתו, הן אמת שבמדותיו יכולים לדבק, אבל בפסוק נאמר 'ולדבקה בו'? אך האמת הוא שהשם יתברך נתן לנו התורה כדי שיוכל האדם לדבק בהשם יתברך, כי איך היה אפשר להאדם שהוא בעל גבול ותכלית לדבק בהשם יתברך שהוא בלתי בעל תכלית שאין לו תחילה ולא תכלה, ולכן נתן לנו השם יתברך התורה וצמצם כביכול עצמו בתורתנו הקדושה כדי שבדבקנו בהתורה הרי הוא דבוק בהשם יתברך השוכן בתוך התורה.

דאס הייסט, אפילו מיר זענען היינט מגושים, מיר האבן דאך נישט קיין מוח אויף גרויסע השגות, האבן מיר עס אין די הלכות, כדי מען זאל דאס קענען אריינעמען אין זיך.

עס איז דא א חז"ל^[לז], דער אויבערשטער זאגט: **'מכרתי תורתי לישראל - כביכול נמכרתי עמה'** - איך האב זיך פארקויפט מיט דער תורה אינאיינעם!

געווען א 'חד בדרא'!

דער רבי האט אמאל געזאגט^[לז]: **'רבי פינחס'ל קאריצער איז געווען אמאל א חד בדרא - אין א תקופה פון כמה שנים!** ווייל ער האט געלערנט אין א זמן וואס דעמאלס האט קיינער נישט געלערנט, דעריבער האט ער באקומען א גרויסע השראת השכינה, ווייל ער האט אויפגעהאלטן דער וועלט. **"אם לא בריתי, יומם ולילה חוקות שמים וארץ לא שמת"**^[לח].

אט דאס איז דער תכלית בפשטות; אויסער אלע מעשיות איז עס א טאג וואס מען דארף מקבל זיין 'עול תורה', מען דארף מקבל זיין אויף זיך 'עול תורה', עוסק זיין תמיד באורייתא, נגלה, נסתר, חסידות, מוסר, לערנען, אט דאס איז די עבודה פון דעם טאג בפשטות^[לט].

לז. שמו"ר פ' ל"ג, א'.

לז. חיי מוהר"ן אות תקנ"ג, וז"ל: ופעם אחת הפליג במעלת קדשת הרב רבי פינחס זכרוננו לברכה מקריין ואמרו שהיה איזה זמן שהיה הרב רבי פינחס חד בדרא.

לח. עיין שיחות הר"ן י"ז: ודע שהגדולים שהיו בדורות שלפנינו, דהיינו הרבנים הגדולים שהיו אז, לא היו יודעים שום כוונות, ואף על פי כן היה יכולים לעשות מופתים רק על ידי לימוד התורה הקדושה, כי על ידי זה כשהיו אומרים איזה דיבור, נתקים כך.

לט. עיין ליקוטי הלכות הל' דם ה"א, אות ב': כל אחד מישראל אפילו הפחות שבפחותים צריך לקבל את התורה בכל דור ודור, כמו שדרשו רז"ל על פסוק, "אשר אנכי מצוך היום" (דברים ו, ו) - בכל יום יהיו בעיניך כחדשים, וכמו שכתוב, "היום הזה נהיית לעם". ופירש רש"י, שיהא דומה בעיניך כאילו היום באת עמו בברית, היינו שכל אחד מישראל כפי מה

מען דארף האבן גאר א גרויסע התחדשות זיך צו מקשר זיין מיט דער תורה. דורך דער תורה איז מען דאך אחיד אין השי"ת; 'מאן דאחיד באורייתא כמאן דאחיד בקודשא בריך הוא'.

דאס שווארץ-אפל פון אויג

דער רבי זאגט^[12], די חכמה וואס מיר האבן, דאס רופט זיך 'חכמה תתאה', ווייל עס איז אראפגעקומען פון 'חכמה עילאה'. איז אט די 'חכמה תתאה', זאגט דער רבי, דאס איז דער 'שחרות דבַת עין' - די שווארצע זאך (- שווארץ-אפל פון אויג). די גרעסטע שיינקייטן פון דער וועלט זעט מען מיט אט דער שווארצער זאך; אט דאס איז די תורה.

די תורה איז טאקע מלובש אין גשמיות'דיגע ענינים, אין 'טוען ונטען', אין 'בשר בחלב', אין 'תערובות', אין גשמיות'דיגע זאכן; אבער לעתיד וועט מען זען אלע אורות מיט אט דעם 'שחרות' - מיט די אלע זאכן וואס די תורה האט גערעדט פון גשמיות! דורך יעדע הלכה און יעדע משנה וועט מען זען די העכסטע זאכן פון דער וועלט!

שמקבל על עצמו עול מלכות שמים, שמקבל על עצמו מעתה לחדש כנשר ימיו שעברו בחושך ורוצה מעתה ליכנס בתורה ועבודה באמת זהו בחינת קבלת התורה אצלו.

מ. ליקוטי מוה"ר תורה ל', אות ג', וז"ל: וזה בחי' (שם בתי' ע' דף ק"א ע"ב) 'שערא אוכמא', בחי' (ש"ה א') שחורה אני ונאווה. כי השחרות הוא מקבץ את הראות ומצמצם אותו כדי לראות היטב, כן השכל התחתון הוא בחי' שחרות, שמצמצם בו נאווה ויופי שבשכל העליון. ואלו השערות הן בחי' שיעורא דאתון דאורייתא (תיקון ע'), כי המצוות הם חכמות הבורא יתברך שמו. כי כל מצוה ומצוה יש לה שיעורים אחרים וגבולים, כגון, מפני מה המצוה הזאת מצוותה בכך, מפני שכן חייבה חכמתו יתברך שמו. וכן מצוה אחרת מצוהה בכך, לפי חכמתו יתברך שמו. וכל מצוה ומצוה יש לה אותיות ותיבות וענינים שהם שיעורים וגבולים שמצומצם בהן חכמתו יתברך שמו, שזה בחי' התלבשות השכל העליון בשכל התחתון, שעל ידי זה זוכין להשגות אלקות כנ"ל... כי השחרות שבעין הוא מצמצם כל הדברים הגדולים ונכללין ונראין בתוכו, ועל ידי זה רואין ומשיגין הדבר שרואין. כמו כן זה השכל התחתון מצמצם ומגביל השכל הגדול העליון ונכלל בתוכו, ועל ידי זה רואין ומבינים ומשיגים את השכל העליון הגדול כנ"ל.

אז א מענטש האט נישט דעם 'בת עין', זעט ער נישט קיין שום זאך; אז מען האט דעם 'בת עין' (- התורה) וועט מען קענען זען אלע 'גנזיא דמלכא' [מא].

דער זוהר הקדוש זאגט [מב]: **'כל תלמודא דילהון, על רזין דאורייתא סדרו ליה'** - דער גאנצער תלמוד איז מיוסד אויף סודות [מג].

אפילו אז מען לערנט נגלה - לערנט מען נסתר, מען לערנט גאר הויכע זאכן. אבער מיר דארפן עס לערנען בפשטות, מיט דעם איז מען 'אחיד באורייתא'; אט דאס דארף מען מקבל זיין שבועות.

'אפי זיי געזונט'

מען זעט, פון איין זייט איז דא אזא מין הסתר פנים, אבער פון דער אנדערער זייט זעט מען אביסל א גילוי, דער אויבערשטער שיקט אראפ אזעלכע מיני ספרים נפלאים אויף דער וועלט, וואס מען קען זאגן - 'מיום שניתנה תורה לישראל' האט זיך נישט געדרוקט אזויפיל הייליגע ספרים, אזעלכע שיינע ספרים, אזעלכע

מא. עיין ליקוטי מוהר"ן סי' ער"ה: דע שכל מצוה ומצוה שעושיין, נעשה ממנה נר אחד. וכשנסתלק האדם, אם היא נשמה גדולה שהיא יקרה מאד בעיני השם יתברך, אזי נותנין לה להיות מחפש בגנזיא דמלכא, שיחפש ויקח לו מה שירצה מגנזי המלך יתברך, וזהו תכלית כל תענוגי עולם הבא.

מב. פר' פנחס דף רמד ע"ב.

מג. עיין ליקוטי הלכות הל' שותפים בקרקע ה"ד, אות א': **וידוע, שבכל דיבור ודיבור של כל בעלי התלמוד יש בהם רזין עלאין**, וכמו שכתוב בזוהר הקדוש: **דהא מארי מתניתין כל תלמודא דילהון על רזין עלאין סדרו להון**. ובפרט בלשון המשניות בעצמן שחיבר רבינו הקדוש ברוח הקודש גבוה ונורא מאד, כי הם עצם התורה שבעל פה אשר ארוכה מארץ מדה וכו'. וכל מעיין יראה בעיניו ברוב המשניות שהלשון אינו מיושב כלל בשלימות על פי פשוטו, אפילו לאחר כל התירוצים שמיישבין בעלי הש"ס, כי האם היה מהנמנע לרבינו הקדוש לחבר המשניות בלשון ברור וקל שלא נצטרך לתרץ ולשבר ולחסר ולהוסיף ולהפך בדבריו הקדושים! אך בודאי דברים בגו, כי כפליים לתושיה ולא היה אפשר לבאר ולהמשיך בזה העולם כל דיני ומשפטי התורה הקדושים כי אם בענין זה דייקא שבו מרומז כל חילוקי הדינים למעשה, ובו נעלם ונסתר כל שרשי הדינים וטעמם על פי סוד הנסתר והנעלם.

מפרשים אויף דער תורה אזוי ווי היינט דרוקט זיך; דאס איז א פלא'דיגע זאך! [מ"ד].

אז דער אויבערשטער גיט דאס, איז פשט, ער וויל מען זאל עס לערנען, מען זאל עוסק זיין אין דעם [מ"ה].

עס ווערט געברענגט א משל, עס שטייט סיי פון רבין [מ"ו], סיי פון רמ"ק און סיי פון דעם בעל התניא [מ"ז]; ווען א קינד בעט א גוטע זאך - א טשאטשקע צו וואס, גיט מען עס אים - אבער מיט א מאס, בצמצום. אבער אויב דאס קינד איז נישט געזונט, גיט מען אים וואס ער וויל - אַבי לעב, אַבי זיי געזונט.

דערפאר האט אונז דער אויבערשטער אראפגעגעבן אסאך תורה, און ער זאגט - **'אַבי לעב - בלייב אלץ ביי דער תורה! בלייב אלץ ביי דער תורה!'**

מז. עיין שיחות הר"ן אות י"ח: פעם אחד סיפרנו עמו מענין הדפסת ספרים, שבדורות הללו נתרבו מאד בעלי מדפיסים והם מדפיסים בכל פעם ספרים הרבה מאד מראשונים ואחרונים. וקפצו עליהם זבינא מאד כי הכל קונים ספרים עכשיו וכו'. ואמר רבינו"ל: כי אמרו רז"ל (שבת קלח ע"ב) 'עתידה תורה שתשכח מישראל', על כן מדפיסים ספרים הרבה וכל אחד קונה ספרים כדי שיהיו ספרים ביד כל אחד, כדי שלא תשכח התורה על ידי ריבוי הספרים הנמצאים ביד כל אחד ואחד. ואפילו ביד חייט וכיוצא נמצאים עכשיו ספרים וכל אחד חוטף וקונה ספרים כדי שיהיה ספרים ביד כל אחד כדי שלא תוכל התורה להשתכח על ידי זה, וכו' עיין שם.

מה. עיין ליקוטי הלכות הל' יין נסך ה"ג, אות ה': ברבות הימים שראה ה' יתברך שהגלות מתגבר ביותר והלבבות נתמעטין מאד מאד, וצריכין ספרים הרבה מאד, על כן חמל ה' על עמו וסייב ברחמיו הנפלאים והמציא בעולם חכמת מלאכת הדפוס כדי שיתרבו ספרים הרבה בעולם, כי כפי ריבוי הספרים של אלו הדורות לא היה באפשר לכתבן בשום אופן ובאמת אנו צריכין כולם ... על כן מה יקרו חסדי ה' יתברך אשר חמל עלינו ונתן לנו מלאכת הדפוס, שעל ידי זה מתרבים הספרים ונקנין בזול גדול. ויש ספרים הרבה בכל עיר ואצל כל אחד ואחד, ועל ידי זה מתקיימת התורה בישראל עתה, כי כשכותבין תורה שבעל פה צריכין לכתוב הרבה מאד כדי לבאר האמת לאמיתו. ובכל דור ודור שנמעטין הלבבות יותר צריכין לבאר יותר וצריכין להרבות בספרים קדושים יותר, עכ"ל. עיין גם שם הל' קידושין ה"ג, אות כ"ב. מז. חיי מוהר"ן אות ש"צ.

מז. עיין מחברת הזכרונות למהר"י"ן מליובאוויטש זצ"ל, (הובא בספר 'יהי אור' אות ש"ג).

די תורה איז אונזער לעבן ממש! דאס נצחיות אונזערע איז נאר די תורה! אָן דעם זענען מיר 'בני תמותה'.

נאר מיט דעם וואס מען האלט זיך אין דער תורה - וואס דורכדעם איז מען דבוק אין אויבערשטן וואס ער איז 'נצחלי' - זענען מיר אויך 'נצחיים'!^[מח].

לעתיד וועט מען וויסן דער רווח וואס מען האט געהאט פון יעדן בלאט גמרא, פון יעדער משנה אין משניות, פון יעדן דבר 'שבנגלה' 'ושבנסתר' 'ושבחסידות' וואס מען האט אריינגענומען אין זיך און עוסק געווען אין דעם! מען איז 'דבוק' און 'אחיד באורייתא' און 'אחיד בקודשא בריך הוא'!

להחזיק מעמד בתוך ההסתר פנים

עס איז היינט א זמן וואס עס איז א געוואלדיגע מצוה איינער זאל דעם אנדערן מחזק זיין. עס איז אזא מין הסתר פנים, מיר זענען דאס די עקשנים וואס מיר האלטן זיך אין דעם שטארקסטן הסתר פנים - דאס איז א נחת רוח פארן אויבערשטן 'בלי גבול'! 'בלי גבול'!^[מט].

מח. עיין ליקוטי מוהר"ן סי' כ"א, אות י"א: חיים נצחיים הם רק להשם יתברך, כי הוא חי לנצח. ומי שנכלל בשרשו, דהיינו בו יתברך, הוא גם כן חי לנצח, כי מאחר שהוא נכלל באחד והוא אחד עם השם יתברך, הוא חי חיים נצחיים כמו השם יתברך.

מט. עיין ליקוטי הלכות הל' ברכת המזון ה"ד, אות י"ב: אי אפשר להיות איש ישראלי באמת ולעבוד אותו יתברך כראוי כי אם על ידי עזות ועקשנות גדול דקדושה, כי הרבה הרפתקאות ועלויות וירידות צריכין לעבור על כל אחד ואחד בלי שיעור. ואם לא יהיה עקשן גדול לבלי להניח על ידי זה מעט עבודתו שהתחיל, אזי אי אפשר לו שישאר על עמדו ... וזה עיקר ההתפארות שהשם יתברך מתפאר בישראל, העיקר הוא בהעזות והעקשנות של איש ישראלי, שמפילין אותו בכל פעם, והוא מתחזק בכל עת בעקשנות גדול ואינו מניח להפיל את עצמו בשום אופן. ועיקר קבלת התורה שהוא כלל ההתפארות הוא רק על ידי זה כמאמר רז"ל: "מפני מה ניתנה תורה לישראל? מפני שהם עזין!" ובוזה תלוי כל עבודת איש הישראלי מתחילה ועד סוף.

עס איז דא היינט אזויפיל הסתר פנים, אזויפיל דור המבול, אזויפיל דור הפלגה - אזויפיל. אבער אט דאס אונזער כח - מיר האבן א 'קשה עורף'^[3] דקדושה זיך צו האלטן מיטן בורא עולם - פירן ימים טובים, ראשי חדשים, שבתים, אלץ מקיים זיין, דאס איז חשוב 'בלי גבול', 'בלי גבול'!

מען ווייסט דאך אז דער חומר העבירות איז דאך מורא'דיג אין דער וועלט. זאגט אבער דער "מכילתא"^[א]: **"דער שכר פון א מצוה איז פינף הונדערט מאל אזויפיל גרעסער ווי דער חומר פון אן עבירה!"**. דאס איז שייך ביי יעדער פרט אפילו, ביי יעדער מצוה וואס מען טוט, און בפרט ביי לימוד התורה.

אט דאס איז די ארבעט וואס מען דארף מקבל זיין אום שבועות - פשוט זיך נעמען צום לערנען!

ג. עיין שמו"ר פ' מ"ב פס' ט': "מהו "והנה עם קשה עורף הוא"? אמר ר' יצחק בר רדיפא בשם ר' אמי, אתה סבור שהוא לגנאי, ואינו אלא לשבחון, או יהודי או צלוב. א"ר אבין, עד עכשיו קורין את ישראל בחוצה לארץ האומה של קשה עורף, עכ"ל במדרש שם. גם עיין "ישמח משה" פר' אמור, ד"ה "במדרש שור או כשב", וזל"ש: "על פי מ"ש בחן טוב (פרשת תשא דף קצ"ד) בשם חכמי קאשטיליא על הפסוק (שם שמות לד ט) 'לך נא ה' בקרבינו כי עם קשה עורף הוא', וז"ל בקצרה, שאמר משה להקב"ה, 'למה יחרה אפך בעמך' (שם שמות לב יא), ואם מפני קושיו ערפם ועודם מחזיקים בהטומאה שהורגלו במצרים, הלא אדרבה זו טענה חזקה לקרבם אליך, כיון שטבעם קשה עורף וחזקים להפוך פניהם מדבר שהורגלו, כמו כן יהיו עם קשה עורף שלא ימירוך, אזי אחר שיורגלו עבודתך ויהיו חזקים באמונתם ולא ישיבו מפני כל. וזה שאמר משה רבינו ע"ה 'לך נא ה' בקרבנו, כיון שעם קשה עורף הוא כנ"ל, עכ"ל. ונמצא הוי מליצה לזכות", עכלה"ק של בעל ה'ישמח משה' ז"ע. גם עיין מה שכתב החתם סופר לבאר בזה (שמות לד, ט [תקצ"ז]): "ויאמר אם נא וגו' כי עם קשה עורף הוא וסלחת לעונינו". וקשה, הא עם קשה עורף היה טענת הקב"ה "כי לא אעלה בקרבך כי עם קשה עורף אתה פן אכלך"? אמנם ידוע כי עזין שבאומות, ישראל, כי עם קשה עורף הוא, ועומדים נגד ע' אומות, וסבלנו שמד הרג ואבד, וכל הרחות לא הזיזונו ממקום השי"ת שמו וכו' וכו' - עיין שם.

נא. מובא בפ' רש"י שמות כ', ו', ד"ה 'ועושה חסד לאלפים'.

א טייל פון דעם אויבערשטנ'ס מלכות זעלבסט

דער רבי זאגט^[ב], יעדער איינער איז א מלך, יעדער איינער האט אונטער זיך נשמות, סיי בנגלה וואס מען זעט, און סיי וואס מען זעט נישט, ער איז א מנהיג. אז איינער איז 'שורר בביתו' איז דאס אויך א מנהיג - יעדער איינער האט א מלוכה. איז דורך די תורה, **"בִּי מַלְכִים יְמַלְכוּ"**^[ג] - איז מען א מלך דקדושה^[ד].

יעדער מענטש האט א מלכות - אפילו מיט דעם וואס ער איז א בעל הבית אויף זיינע רמ"ח איברים און אויף זיינע שס"ה גידים. דארף מען טאקע זען עס זאל זיין א מלכות דקדושה - 'פיר א מלכות לכבוד השי"ת!' מיר זענען דאך א 'חלק אלוך ממעל'. דארף מען זען אז די רמ"ח איברים ושס"ה גידים זאלן זיך פירן ווי דער אויבערשטער וויל, מען זאל זיך א ריכטיגער מלך אויף זיך.

אז מען איז א מלך אויף זיך, איז מען א מלך אויף יענעם. עס איז דא א ווארט^[ה], די שבטים האבן געזאגט^[ו]: **"הַמֶּלֶךְ תְּמַלֵּךְ עָלֵינוּ"**. זיי

גב. ליקוטי מוהר"ן תורה נ"ו, וז"ל: כי יש בכל אחד מישראל בחי' מלכות, וכל אחד לפי בחינתו, כן יש לו בחינות מלכות. יש שהוא שורר בביתו, ויש שהוא מושל ביותר, וכן יש שהוא מושל על כל העולם, כל אחד לפי בחי' המלכות שיש לו. בבחינות שרי אלפים, ושרי מאות, ושרי חמשים, ושרי עשרות (שמות יח, כא). ובחינות המלכות הזאת שיש בכל אחד, היא באתגליא ובאתכסיא. באתגליא, היינו הממשלה שיש לכ"א לפי בחינתו, שהוא מושל על אלו האנשים באתגליא, כפי בחי' המלכות שלו כנ"ל. ובאתכסיא הוא, כי גם יש לכל אחד לפי בחינתו בחי' מלכות באתכסיא, דהיינו שאף שבאתגליא נראה שאין לו שום ממשלה על אלו האנשים, עם כל זה באתכסיא ובהעלם גדול, הוא מושל על אלו האנשים, כי נשמותם הם תחתיו, ונכנעים תחתיו. וגם זאת הבחינה של מלכות באתכסיא, היא לכל אחד לפי בחינתו, בבחי' שרי אלפים, ושרי מאות וכו', עכ"ל. ועיין שם בפנים בהמשך, שצריכים להמשיך חיות לתוך המלכות, וזה נעשה ע"י עסק התורה.

גג. משלי ח' ט"ו.

גד. עיין גמ' גיטין דף ס"ב ע"א: **מנא לך דרבנן איקרו מלכים? אמר להו, דכתיב 'בי מלכים ימלוכו' וגו'.**

גה. עי' ייטב לב פרשת וישב.

גו. בראשית לז, ח'.

האבן געמיינט אז ער איז פון דער סטרא אחרא, זיי האבן א טעות געהאט אין יוסף. יוסף איז דאך געווען דער גרעסטער 'שומר הברית'. זיי האבן אבער געהאלטן אז ער איז גאר דער פסולת. האבן זיי געזאגט, "המלוך" - צו ביסטו א מלך אויף דיר, אז "תמלוך עלינו" - אז דו קענסט זיין א מלך אויף אונז?!

דער פשט איז, אז א מענטש איז א מלך אויף זיך, אויף זיינע רמ"ח איברים, אויף זיינע שס"ה גידים, אויף זיינע מחשבות, איז מען א מלך אויף יענעם, איז מען א מלך אויף טויזנטער עולמות!

מיר זענען א חלק פון דעם אויבערשטנ'ס מלכות ממש!^[1]

אמונה - הכלי לקבלת התורה ולכל האורות

עס איז נישטא היינט נאר די עצה פון "בא חבקוק והעמידן על אחת" - גלויבן! א איד האט א כח פון אמונה! יעדער איד האט א כח פון ביטול! פון אמונה!

עס ווערט געבראכט אין מדרש^[נח]: "אמר ר' לוי, אלע טובות וואס אידן וועלן האבן. אידן וועלן דאך האבן אזויפיל גוטס, אידן וועלן נאך מושל זיין בכיפה, סוף כל סוף זענען דאך אידן דער עיקר תכלית הבריאה. אלעס וועט זיין בזכות וואס מען האט מקדים געווען 'נעשה קודם לנשמע!'".

מען דארף האבן 'ביטול'; רבוננו של עולם, דיר דארף איך פארשטיין?! אז דו ווילסט מיר געבן א תורה - דארף איך עס פארשטיין?! איך דארף דען האבן א הסבר אויף דעם?! אז דער

נז. עיין ליקוטי הלכות ה' מנחה ה"ז, אות י': חייב כל אדם לומר בשבילי נברא העולם, ואפילו הפחות שבישראל נברא שיהיה לו חלק בהתגלות מלכותו יתברך לכל באי עולם.

נח. ויק"ר פכ"ז, ז': אמר ר' לוי, כל פעולות טובות ונחמות שהקדוש ברוך הוא עתיד לעשות עם ישראל אינם אלא בשביל פועה שפעיתם לפני בסיני ואמרתם (שמות כד) כל אשר דיבר ה' נעשה ונשמע.

אויבערשטער וויל אזוי - 'נעשה קודם לנשמע' - נאכער וואס איך וועל מקבל זיין - וועל איך הערן.

די אמונה, דער ביטול, אט דאס איז דער תכלית פון א איד! בפרט היינט - די גרעסטע כלי צו מקבל זיין די גרעסטע אורות אין דער וועלט איז נאר דורך אמונה^[ט]; לערנען מיט אמונה, דאווענען מיט אמונה, זיין אין קדושת היום פון שבועות מיט אמונה, דאן האט מען אלע תיקונים^[ס].

פארוואס איז זיך אונז געקומען אזא גאולה?

עס איז היינט א זמן (אשר אי אפשר לשער) די גרויסקייט פון ממליך זיין דעם אויבערשטן בעת ההסתר. עס איז נישט קיין ספק אז ווען דער אויבערשטער וועט העלפן אז עס וועט קומען די גאולה העתידה און עס וועט זיין אזוי ליכטיג, וועט מען זיך וואונדערן - 'ווען נישט אזא מין גלות מיט אזא מין הסתר פנים, פארוואס זאל זיך אונז האבן געקומען אזא גאולה!'

נט. עיין ליקוטי הלכות הל' ראש חודש ה"ה, אות ל"ו: ועל ידי אמונה יכולין לקבל כל האורות, כי באמונה כולם יכולים להתלבש. כי בהדעת יש גבול כל אחד לפי דעתו שאסור לו לצאת חוץ מהגבול של דעתו, בחינת במופלא ממך אל תדרוש. ואי אפשר לגלות לו מה שהוא למעלה מגבול דעתו שלא יתקלקל דעתו לגמרי, כי ריבוי השמן גורם כבוי הנר כידוע, אבל אמונה היא כלי שעל ידה יכולין לקבל כל האורות הגבוהים וכל הסתרי תורה בדרך אמונה אף על פי שהוא למעלה מדעתו. גם עיין שם הל' גילוח ה"ג, אות ח': אי אפשר להשיג שום השגה ולדעת שום ידיעה בהתנוצצות אלקותו יתברך כי אם על ידי האמונה הקדושה אשר היא השער שדרך שם נכנסין לכל הקדושות לכל ההשגות ולכל הידיעות הקדושות.

ס. עיין ליקוטי הלכות הל' תחומין ה"ה, אות א': וזה בחינת שבועות, בחינת מתן תורה, כי עיקר קבלת התורה והמצוות הוא האמונה שהוא יסוד כל התורה והמצוות, כמו שכתוב (תהלים קיט), כל מצותיך אמונה, וכמו שדרז"ל (מכות כד), בא חבקוק והעמידן על אחת וצדיק באמונתו יחיה. ועל כן תחילת דבר ה' שדיבר עם ישראל הוא 'אנכי ה' אלקיך' וכו' שהיא עיקר האמונה להאמין בה' יתברך ולבטל אמונות כוזביות בחינת 'לא יהיה לך אלהים אחרים' 'לא תעשה לך פסל' וכו', כי זהו עיקר ההתחלה והתכלית והיסוד והעיקר של כל התורה כולה, כי העיקר הוא האמונה.

יעצט איז דער זמן פון "תנו עז לאלקים" [סא] - אין דער הסתרה שבתוך הסתרה - ממליך זיין דעם אויבערשטן, מיט דער תורה, מיט שבתות, מיט ימים טובים, מיט מצוות עשה'ס און מצוות לא תעשה'ס, 'בין אדם לחבירו', 'בין אדם למקום'.

דער אויבערשטער זאל העלפן עס זאל קומען דער שבועות און משפיע זיין שפע ברכה והצלחה עלינו ועל כל ישראל ברוחניות ובגשמיות, מיר זאלן מקבל זיין דער תורה ווי עס דארף צו זיין, עס זאל טאקע זיין פאר אונז און פאר אונזערע קינדער און פאר אונזערע קינדס קינדער, לעולמי עד ולנצח נצחים, אמן.

יאמין לבך

עס ווערט געבראכט פון ווילנער גאון (על משלי יד ב"ה), מען זאגט: **"פודה ומציל"**. וואס איז דער הילוק פון "פודה" מיט "מציל"? "פודה" איז דער טייטש - יענער האט מיר בא'גול'ט, קומט איינער א חברה-מאן און ער באצאלט אים עפעס און ער נעמט עס מיר ארויס צוריק - אט דאס איז 'תפילה' - תפילה איז 'פודה'; אבער תורה איז אינגאנצן 'מציל'!

דער הייליגער רבי זאגט (ליקו"מ סי' א): **"על ידי התורה נתקבלים כל התפילות ובקשות!"**

א מענטש באקומט דער גאנצער קשר אהבה פון אונז מיטן אויבערשטן נאר דורך תורה, נאר דורך תורה!

לעתיד וועט פון יעדעס שטיקל תורה ווערן השגות נפלאות!

עס וועט זיין א הבדל גדול פון א מענטש וואס האט געלערנט מער א משנה אויף דער וועלט אדער ווינציגער א משנה אויף דער וועלט!

דא ליגט דער גאנצער 'רבנו של עולם'! עס איז פול -> התורה מלא אלקותו יתברך!

(רב"ק בהכנה ליו"ט שבועות באחד מהשנים)